

॥ २ ॥ ३ ॥ सरोषवशरोषिणसहितं सामर्थ्यं वशमिच्छाप्रभुत्वयोरिति विश्वः दुरात्मवान् दुष्टचित्तः यद्वा दुःस्थितः सरोषवत्त्वात् आत्मवान् युद्धादी धृतिमान् सामर्थ्यवत्त्वात् दुःस्थितश्चासावात्मवार्थेति समासः ॥ ४ ॥ इहस्थे त्वत्समीपस्थे ॥ ५ ॥ सौभ्रं सुभ्रं तित्तुभाः कांचनादयो धातवस्तज्जं ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ आनर्त्ताः भो आनर्त्तदेश्याः आख्यातकथयत ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ क्षिप्वा

कृष्ण उवाच शाल्वस्य नगरं सौभ्रं गतो हं भरतर्षभ ॥ निहंतुं कौरवश्चेष्टतत्र मे शृणु कारणं ॥ २ ॥ महातेजामहाबाहुयः सराजामहायशः ॥ दमघोषात्मजो वीरः शिशुपालो मया हतः ॥ ३ ॥ यज्ञे ते भरतश्चेष्टराजसूये हं प्राप्ति ॥ सरोषवशमापन्नो नाभ्युत्त दुरात्मवान् ॥ ४ ॥ श्रुत्वा तं निहतं शाल्वस्तीव्ररोषसमन्वितः ॥ उपाया नृत्वा बहून्स्तदा ॥ पुरोधानानि सर्वाणि भेदयामास दुर्मतिः ॥ ५ ॥ सतत्र यो धितो राजन् कुमारे वृष्णिपुंगवैः ॥ आगतः कामगं सौभ्रमाहृत्यैवं नृशंसवत् ॥ ६ ॥ ततो वृष्णिप्रवीरांस्तान् बालान् युद्धार्थिनो दर्पयुद्धेनाशयितास्म्यहं ॥ आनर्त्ताः सत्यमाख्यातत्र गतास्मि यत्र सः ॥ ७ ॥ तं हत्वा विनिवर्त्तिष्ये कंसकेशिनिषूदनं ॥ अहत्वा न निवर्त्तिष्ये सत्येनानुधमालभे ॥ १० ॥ कसौ क्वासाविति पुनस्तत्र तत्र प्रधावति ॥ मया किलरणे योद्धुं कांक्षमाणः स सौभराद् ॥ ११ ॥ अद्य तं पापकर्मणं क्षुद्रं विश्वासघातिनं ॥ शिशुपालवधमर्षाद्मयिष्ये यमक्षयं ॥ १२ ॥ मम पापस्वभावेन भ्राता येन निपातितः ॥ शिशुपालो महीपालस्तं वधिष्ये महीपते ॥ १३ ॥ भ्राता बालश्च राजा च न च संग्राममूर्धनि ॥ प्रमत्तश्च हतो वीरस्तं हनिष्ये जनार्दनं ॥ १४ ॥ एवमादिमहाराज विलप्य दिवमास्थितः ॥ कामगेन स सौभ्रेन क्षिप्वा मां कुरुनंदन ॥ १५ ॥ तमश्रौषमहंगत्वा यथावत्तः सदुर्मतिः ॥ मयि कौरव्यदुष्टात्मा मार्त्तिककावतको नृपः ॥ १६ ॥ ततो ह मपि कौरव्यरोषव्याकुलमानसः ॥ निश्चित्य मनसाराजन् वधायास्य मनोदधे ॥ १७ ॥ आनर्त्तं पुविमर्दं च क्षेपं चात्मनिकौरव ॥ प्रवृद्धमवलपंचतस्य दुष्कृतकर्मणः ॥ १८ ॥ ततः सौभ्रवधायाहं प्रतस्थे पृथिवीपते ॥ समया सागरावर्त्ते दृष्ट आसीत्परीप्सता ॥ १९ ॥ ततः प्रध्माप्य जलजं पांचजन्यमहं नृप ॥ आहूय शाल्वं समरे युद्धाय समवस्थितः ॥ २० ॥ तन्मुहूर्तमभूद्धुतत्र मे दानवैः सह ॥ वशीभूताश्च मे सर्वे भूतले च निपातिताः ॥ २१ ॥

कुत्सयित्वा ॥ १५ ॥ मार्त्तिकावतकः एतन्नामकदेशवासी ॥ १६ ॥ १७ ॥ अवलेपंगवज्ञात्वेति शेषः ॥ १८ ॥ सागरस्य आसमंताद्वर्त्तवर्त्तनं यस्मिन्सागरद्वीपे इत्यर्थः ॥ १९ ॥ जलजं शंखं ॥ २० ॥ २१ ॥